

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี

MANNGEMENT OF THE STUDENT SUPPORT SYSTEM IN EARLY CHILDHOOD
DEVELOPMENT CENTERS UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN
KHEMARAT DISTRICT, UBON RATCHATHANI PROVINCE

จรรีรัตน์ พิพัฒน์ธนโกศล

Jureerat Pipattanakoson

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail: ming07072529@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี และ (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ได้แก่ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 22 แห่ง จำนวนครูผู้สอน 217 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของประชากรและการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the management of the student care system of the Child Development Centers under the Local Administrative Organization, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, and (2) To compare the management of the student care system of the Child Development Centers under the Local Administrative Organization, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, classified by educational level and work experience. This

research is survey research. The population is the teachers of Child Development Centers under the Local Administrative Organization, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, 22 centers, with 217 teachers. The sample was obtained using the Krejcie and Morgan table, and stratified random sampling according to the proportion of the population and simple random sampling, resulting in a sample of 136 people. The instrument used to collect data was a 5-level Likert scale questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test. The research results found that (1) the management of the student care system of the Child Development Centers under the Local Administrative Organization, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, classified by educational level and work experience Overall, it was at a high level, and (2) the comparison of the management of the student support system of the Child Development Centers under the Local Administrative Organization, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province, classified according to educational level and work experience, overall and in each aspect, did not differ.

Keywords: Management, Student support system, Early childhood development center, Local administrative organization, Khemarat District, Ubon Ratchathani Province

บทนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัยนับว่าเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในระยะยาว เนื่องจากเด็กในช่วงวัย 0-5 ปี เป็นช่วงเวลาทองของการเรียนรู้ (The Golden Period) ซึ่งสมองและศักยภาพด้านต่าง ๆ จะมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การดูแลเอาใจใส่ในช่วงวัยนี้จึงมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การที่เด็กจะเติบโตอย่างมีคุณภาพได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ใหญ่รอบข้างจะต้องให้ความรัก ความเข้าใจ และมีระบบการดูแลช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ (UNESCO, 2018)

ในบริบทของประเทศไทย รัฐได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยผ่านนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งและดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 รวมถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่งเน้นย้ำให้สถานศึกษาระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยและบริบทของพื้นที่ พร้อมทั้งมีระบบดูแลช่วยเหลือเด็กอย่างรอบด้าน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายว่าด้วยหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภาวะปัญหาในพื้นที่จริง พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นยังขาดความเป็นเอกภาพ ขาดแนวทางการดำเนินงานที่เป็น รูปธรรม ขาดการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงบทบาทและกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ถูกต้อง ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปแบบต่างคนต่างทำ ไม่มีระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน และที่สำคัญคือ ขาดการมี ส่วนร่วมจากผู้ปกครองและชุมชน (นพดล อินทรวงศ์, 2564) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่อำเภอเขมราฐ จังหวัด อุบลราชธานี ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ชนบท มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกระจายอยู่ในหมู่บ้านหลายแห่ง แต่ละแห่งมีจำนวนเด็ก เล็กไม่มากนัก และมักประสบกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร บุคลากรที่มีภาระงานหลายด้าน และการขาดแคลนองค์ ความรู้ด้านการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างแท้จริง ผู้ดูแลเด็กจำนวนมากยังไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพใน การสังเกตพฤติกรรม คัดกรองปัญหา หรือวางแผนให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรืออยู่ในภาวะเสี่ยง อีกทั้งยังพบว่าผู้ปกครองจำนวนมากยังไม่เข้าใจหรือเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ทำให้เกิดช่องว่างในการส่งต่อข้อมูลและความช่วยเหลือระหว่างบ้านกับศูนย์เด็กเล็ก (สำนักงานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2564) นอกจากนี้ ยังพบว่าเด็กเล็กบางรายมีปัญหาด้านพฤติกรรม สมาธิสั้น หรือมาจากครอบครัวที่มี ปัญหา เช่น ครอบครัวยากจน ครอบครัวที่พ่อแม่แยกทาง หรือผู้ปกครองทำงานต่างถิ่น ซึ่งเด็กเหล่านี้จำเป็นต้อง ได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นการให้โอกาสในการเรียนรู้ การส่งเสริมด้านโภชนาการ และการพัฒนาทักษะ ชีวิตขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่อยู่ในภาวะเปราะบางทางสังคม (Child at Risk) จำเป็นต้องได้รับการระบุ คัดกรอง และให้การช่วยเหลืออย่างทันเวลาและเป็นระบบ (ปริยาภรณ์ มณีไทย, 2562)

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษานั้นต้องเป็นระบบที่ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมและป้องกัน (4) การช่วยเหลือและแก้ไข และ (5) การส่งต่อ ซึ่งต้องดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีครู ผู้ปกครอง บุคลากรสาธารณสุข และหน่วยงานในชุมชนทำงานประสานกันอย่างใกล้ชิด (สุวิมล ว่องวาณิช, 2561) แต่ในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กหลายแห่ง โดยเฉพาะในเขตชนบท แนวทางดังกล่าวยังไม่สามารถปฏิบัติได้จริง อันเนื่องมาจาก ข้อจำกัดเชิงบริบท และการขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารจัดการเชิงองค์รวม

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยมีความสนใจในงานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นการยกระดับ คุณภาพการดูแลเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี งานวิจัยนี้จึงมีความจำเป็น อย่างยิ่งในการศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมทั้งค้นหาแนว ทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น โดยมุ่งหวังให้เกิดแนวทางที่เป็นระบบ ชัดเจน และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้จริง เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้เติบโตอย่างสมบูรณ์ทั้งกายและใจ และสามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพในอนาคต

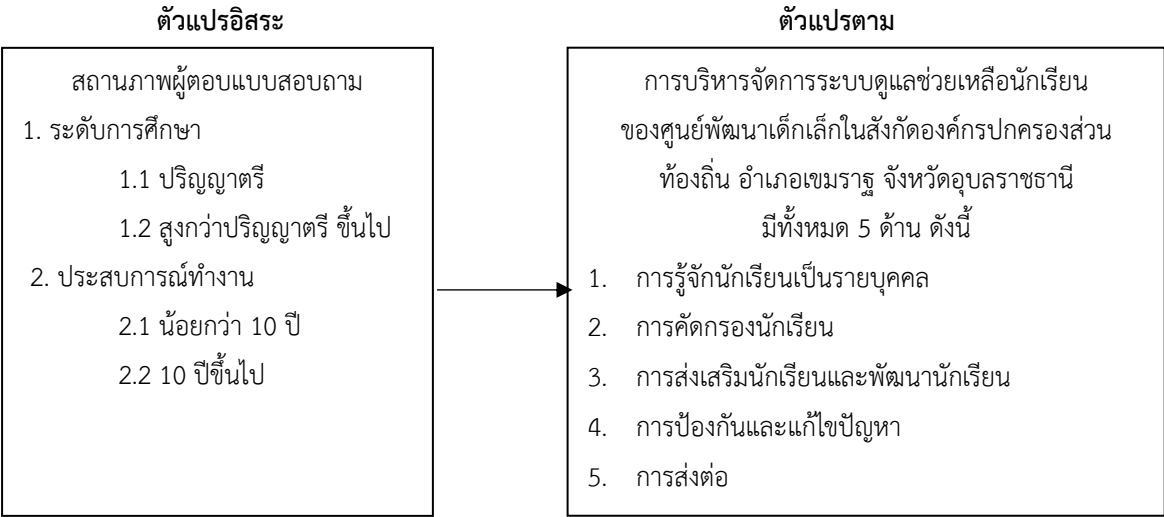
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอยะบะระ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดกรอบการวิจัยที่ได้จากการสังเคราะห์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ศิริ โขสกล (2559), พิชามณัฐ ม่วงแก้ว (2559), เกียรติศักดิ์ ช่างเรือน (2559), จิตาภา มาประดิษฐ์ (2560), ปาน ฤทัย บัวชุม (2560), ประมาภรณ์ สนธิ (2560), ณัฐวุฒิ รัตนอรุณ (2561), รัชพล เทียงดี (2563), รุ่งนภา สุขสำแดง (2563) และเอกลักษณ์ อนันตะปุระ (2565) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอยะบะระ จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 217 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอยะบะระ จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2568 จำนวน 136 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วนำมาวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี แบ่งเป็น 2
ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และ
ประสบการณ์ทำงาน แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ
โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (Likert's rating scale)

3. วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และ
ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

3.2 ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ สารนิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัว
แปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นนิยาม ศัพท์ของการบริหารจัดการระบบ ดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบ สอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
นิพนธ์ เพื่อดำเนินการ

3.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
โดยให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจำนวน 3 ท่าน มีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้อำนวยการกองการศึกษา 2) ครูชำนาญ
การพิเศษ จำนวน 2 ท่าน และนำข้อที่ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) น้อยกว่า 0.67 ขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ ่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับ
ครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (α – Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลให้ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์
โดยใช้ Google form ไปยังกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

4.2 ขอความอนุเคราะห์ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยะรัง
จังหวัดอุบลราชธานี ตอบแบบสอบถามพร้อมกำหนดวัน เวลา

4.3 รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบ
ความสมบูรณ์และความถูกต้อง

4.4 นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ สถานภาพ และ ขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
อยู่ในระดับ มาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
อยู่ในระดับ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เปรียบเทียบตามสถานภาพ โดยการทดสอบค่าที่ ชนิดกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (t-test Independent)

5.4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบการบรรยาย

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ความถี่ (Average)

6.1.2 ร้อยละ (Percentage)

6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

6.2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้การวิเคราะห์ IOC (Index of item objective congruence)

6.2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้โดยทดสอบค่าที (t – test independent)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 136 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับ การศึกษาปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 รองลงมา คือ มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 67.60 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 ตามลำดับ

2. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม

ข้อที่	การบริหารจัดการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.04	0.79	มาก
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.21	0.77	มาก
3	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.22	0.73	มาก
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน	4.20	0.72	มาก
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.23	0.72	มาก
	รวม	4.18	0.68	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D = 0.68) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D = 0.72) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D = 0.73) ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D = 0.79) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูมีการจัดทำ ระเบียนสะสมนักเรียนทุกระดับชั้นและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูได้นำปัญหาอุปสรรค การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาปรับปรุงแก้ไข อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ ครูมี การวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สรุปผลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูใช้ข้อมูลจากการเยี่ยมบ้าน นักเรียนเป็นแหล่งข้อมูลในการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูมีการมีการคัดกรองนักเรียนเป็น

กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาเป็นห้องเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ ครูใช้ข้อมูลจากการเยี่ยมบ้าน นักเรียนเป็นแหล่งข้อมูลในการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูดำเนินงานติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่ม มีปัญหาอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูกำหนดนโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ ครูจัดทำแผน/กิจกรรม/โครงการ ที่ส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนที่ครอบคลุมนักเรียนทุกกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูติดตามชี้แนะนักเรียนให้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหรือ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการแก้ปัญหา นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ ครูประเมินผลในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูสรุปผลการดำเนินการส่งต่อนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูจัดทำข้อมูลแผนการส่งต่อนักเรียนในระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุม อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ ครูสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองเมื่อมีการ ส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

3.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอุบลราชธานี ของกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน เป็นที่ปฏิเสธสมมติฐาน เพราะมีค่า Sig. มากกว่า 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักและความสำคัญที่หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้การดูแลเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน ทั้งในมิติของการป้องกัน การส่งเสริม และการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการกำหนดนโยบายด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับประเทศ ซึ่งมุ่งเน้นให้เด็กได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยและบริบทของพื้นที่นอกจากนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมี

บทบาทสำคัญในการทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอเขมราฐซึ่งเป็นชุมชนกึ่งชนบท ความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนมีความใกล้ชิด ส่งผลให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เอื้อต่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาได้อย่างทันท่วงที ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพในระดับสูง

ด้านการส่งต่อนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจสะท้อนถึงความเข้มแข็งของระบบการประสานงานระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานพยาบาล หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ และหน่วยงานด้านการศึกษา การมีเครือข่ายความร่วมมือที่ชัดเจนทำให้ครูและผู้ดูแลเด็กสามารถดำเนินการส่งต่อเด็กที่มีปัญหาด้านสุขภาพ พัฒนาการ หรือพฤติกรรมได้อย่างเป็นระบบ ลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาซ้ำซ้อนหรือรุนแรงในระยะยาว ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการดูแลเด็กปฐมวัยอย่างยั่งยืน

ด้านการส่งเสริมนักเรียนที่อยู่ในระดับมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กในเชิงป้องกันและเชิงรุก โดยมุ่งสร้างเสริมพัฒนาการในทุกด้านผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมเสริมทักษะชีวิต กิจกรรมส่งเสริมสุขนิสัย และกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ทั้งนี้ การที่ครูผู้ดูแลเด็กมีความเข้าใจในพัฒนาการตามวัย และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ย่อมส่งผลให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล และลดโอกาสการเกิดปัญหาในอนาคต

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แม้จะมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความพยายามในการติดตามและทำความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านอัตราส่วนครูต่อเด็ก เวลาในการปฏิบัติงาน และภาระงานอื่น ๆ อาจส่งผลให้การเก็บข้อมูลเชิงลึกด้านพฤติกรรม อารมณ์ และบริบทครอบครัวของเด็กเป็นรายบุคคลยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ดังนั้น หากมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเด็ก หรือสนับสนุนเครื่องมือในการประเมินเด็กเป็นรายบุคคลเพิ่มเติม อาจช่วยยกระดับการดำเนินงานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคตสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพรรณ แสงน้ำผึ้ง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานวิธีการดูแล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหารองลงมา คือ ด้านการส่งเสริม นักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านที่มีปัญหาต่ำสุด คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินา เจริญผล และคณะ (2568) ได้ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลำพูน ผลการวิจัย พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด ลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ รัชพล เทียงดี (2563) ได้กล่าวว่า การส่งต่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา โดยประสานงานกับครูแนะแนว หรือครูฝ่ายปกครองในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหา ยากต่อการช่วยเหลือ และส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหรือ ผู้เชี่ยวชาญกับปัญหาของนักเรียนโดยตรง

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเอกภาพในการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติ และกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนจากหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลให้ครูทุกคน ไม่ว่าจะ มีพื้นฐานการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในระดับใด มีความเข้าใจและปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกันทั้งนี้ อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้อย่างเป็นระบบ และมีการถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างทั่วถึง ผ่านการประชุม อบรม และการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ครูทุกคนได้รับข้อมูล ความรู้ และแนวทางการดำเนินงานในระดับที่ใกล้เคียงกัน แม้ว่าจะมีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันก็ตาม ความชัดเจนของนโยบายและแนวทางดังกล่าวช่วยลดความแตกต่างด้านการรับรู้และความคิดเห็นของครูต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นอกจากนี้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีลักษณะเป็นงานที่ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม และการประสานความร่วมมือระหว่างครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การทำงานในลักษณะดังกล่าวเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กร ครูที่มีประสบการณ์มากสามารถถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติให้กับครูที่มีประสบการณ์น้อย ขณะเดียวกัน ครูรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาสูงก็สามารถนำความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้ร่วมกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความใกล้เคียงกันโดยไม่ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะส่วนบุคคลมากนัก ผลการวิจัยที่ไม่พบความแตกต่างของความคิดเห็นตามระดับการศึกษา อาจสะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (learning by doing) มากกว่าการอาศัยความรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แม้ว่าครูจะสำเร็จการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน แต่เมื่อเข้าสู่การปฏิบัติงานจริง ครูทุกคนต้องยึดแนวทางและระเบียบปฏิบัติเดียวกัน รวมถึงต้องเผชิญกับบริบทและปัญหาของเด็กในลักษณะใกล้เคียงกัน จึงส่งผลให้มุมมองและความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในทำนองเดียวกัน การที่ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อาจเป็นผลมาจากการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีระบบพี่เลี้ยง การให้คำปรึกษา และการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ครูที่มีประสบการณ์น้อยได้รับการสนับสนุนและแนะนำจากครูที่มีประสบการณ์มาก ทำให้สามารถปรับตัวและเข้าใจระบบการทำงานได้อย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกัน ครูที่มีประสบการณ์มากก็ต้องปรับการทำงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางใหม่ ๆ ที่หน่วยงานกำหนด ส่งผลให้ความคิดเห็นของครูทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจนเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าความคิดเห็นของครูไม่แตกต่างกันในทุกด้านของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อาจสะท้อนถึงความสมดุลของการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบของระบบ ไม่ว่าจะเป็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หรือด้านการส่งต่อนักเรียน ซึ่งล้วนเป็นภารกิจที่ครูทุกคนต้องมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม การมีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในแต่ละด้านช่วยให้ครูเกิดความเข้าใจตรงกัน และลดความแตกต่างด้านความคิดเห็นอีกประเด็นหนึ่งที่อาจอธิบายผลการวิจัยได้ คือ บริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอเขมราฐ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ชุมชนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ผู้ปกครองและครูมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอ สภาพแวดล้อมดังกล่าวเอื้อต่อการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในลักษณะเชิงบูรณาการ ครูทุกคนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเด็กจากแหล่งเดียวกัน และเผชิญกับสภาพปัญหาและความต้องการของเด็กในบริบทที่คล้ายคลึงกัน จึงส่งผลให้ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกันนอกจากนี้ การอบรมและพัฒนาครูด้านการดูแลเด็กปฐมวัยที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วย

ลดความแตกต่างของความคิดเห็น ครูได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านเดียวกัน มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจและทัศนคติที่สอดคล้องกันต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอนึ่งผลการวิจัยได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฑามาศ ผดุงผล (2563) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี พบว่าครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ วรณวิษา บุญมาก (2565) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกาย มาศ ปัตถา (2561) ที่ศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย พบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกันไม่ทำให้ความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กแตกต่างกันแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรปรับปรุง ระบบการเก็บข้อมูลนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์หรือแอปพลิเคชัน การศึกษาจัดทำแฟ้มสะสมข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งรวมถึงประวัติครอบครัว พฤติกรรมการเรียนและสุขภาพจิต จัดทำแบบสำรวจหรือแบบสอบถามเชิงลึก

1.2 ด้านการคัดกรอง ควรพัฒนาระบบคัดกรองนักเรียนที่มีความเสี่ยง โดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น แบบประเมินภาวะสุขภาพจิต หรือ AI วิเคราะห์พฤติกรรมจากข้อมูล เชิงสถิติ และจัดให้มีการอบรมครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับ เทคนิคการสังเกตพฤติกรรมและการ ชักถาม

1.3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรมีการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้าแก่ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบผ่านช่องทางสื่อสารสังคมออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรมีการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาให้สามารถกลับมาเป็นกลุ่มปกติ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.5 ด้านการส่งต่อ ทุกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาสังคม โรงพยาบาล หรือหน่วยงานให้คำปรึกษาทาง จิตวิทยา เพื่อส่งต่อให้นักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อน ให้ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกที่เหมาะสม จัดทำคู่มือแนวทางการส่งต่อ เพื่อให้ครูและบุคลากรเข้าใจขั้นตอนที่ถูกต้อง และนักเรียนได้รับการช่วยเหลือที่ตรงจุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตการศึกษา ศึกษาบริบทที่หลากหลายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตเมืองและชนบท เพื่อนำไปสู่การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารระบบ

2.2 ควรศึกษาเชิงคุณภาพใช้สัมภาษณ์เชิงลึกกับครู ผู้บริหาร และนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของระบบ

2.3 ควรศึกษาผลกระทบระยะยาว ตรวจสอบผลกระทบของระบบดูแลช่วยเหลือในระยะยาว เช่น พฤติกรรมและพัฒนาการความเหมาะสมตามวัยของนักเรียนหลังจบการศึกษา

บรรณานุกรม

- จุฑามาศ ผดุงผล. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามทัศนะของผู้บริหารและครู. *วารสารวิชาการทางการศึกษา*, 5(2), 112-125.
- ณัฐวุฒิ รัตนอรุณ. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา. *วารสารวิชาการครูศาสตร์*, 2(1), 15-30.
- นพพล อินทรวงศ์. (2564). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน. *วารสารนวัตกรรมและการจัดการศึกษา*, 3(1), 15-28.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. สุวีริยาสาส์น.
- ประกายมาศ ปัตถา. (2561). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารวิชาการครูศาสตร์*, 1(1), 73-86.
- ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. *วารสารวิชาการครูศาสตร์*, 1(1), 25-38.
- ปรียาภรณ์ มณีไทย. (2562). *แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. คลังปัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พิชามญชุ์ ม่วงแก้ว. (2559). แนวทางการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนสังกัดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. *วารสารวิชาการการศึกษา*, 7(1), 85-98.
- รัชพล เทียงดี. (2563). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. *วารสารวิชาการครูศาสตร์*, 1(2), 45-58.
- ศิริ โชคสกุล. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก. *วารสารวิจัยและพัฒนา*, 11(2), 120-135.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือการคัดเลือกสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2562*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *สภาวะการศึกษาไทย 2561/2562 : การปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัล*. พรักหวานกราฟฟิค.
- วรรณวิษา บุญมาก. (2565). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์]. คลังปัญญา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เอกลักษณ์ อนันตะปุระ (2565). การประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการจัดการพลังงาน. *วารสารนวัตกรรมและเทคโนโลยี*, 5(1), 40-52.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>

Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 1–55.

UNESCO. (2018). *Global education monitoring report 2019: Gender report: Building bridges for gender equality*. UNESCO Publishing.